

Кого? Чим?

Хто? Що?

Коли? Де? Як?

Який? Чий?

Що робить?

• Вправа 1. Запишіть речення та розберіть його за головними та другорядними членами речення.

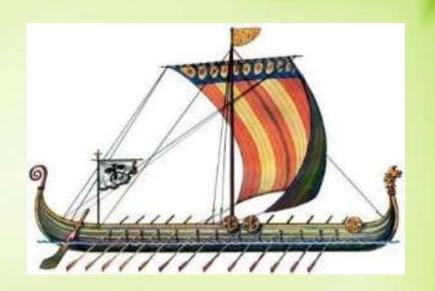
Перед морським походом запорожці перебудовували чайки.

Розповідне, Неокличне, Просте.

Вправні майстри під дно човнів насипали пісок, під його тягарем човен ховався під воду.

Складним називають речення, яке має дві або більше граматичних основ.

Перепишіть спочатку прості, а потім складні речення.

- **Том** я ще не знав, що все проходить, минає, забувається і губиться в невпинній зміні годин.
- Очі від утоми закрились.
- Над квітнем вітер голосом лісів в зелений қолір день новий фарбує.
- На білу гречку впали роси, веселі бджоли одгули, замовкло поле стоголосе в обіймах золотої мли.
- Сонце заходить, цілуючи гай, квіти кивають йому на добраніч.

Частини складного речення можуть бути з'єднані такими видами зв'язку:

• БЕЗСПОЛУЧНИКОВИЙ:

і, а, але, та, й, чи, або, що, щоб, як, якби, наче, мов та ін.

Ранок починався тихий і лагідний, все навколо наче завмерло.

• СПОЛУЧНИКОВИЙ:

Запах квітучої вишні повідомив про початок справжньої весни, а зима тим часом лягла спати.

Зупинка "Пунктуаційна"

• Перший <u>автомобіль</u> винахідники <u>створили</u> у 18 столітті, і <u>він перевозив</u> гармати для французького війська.

• Цей <u>засіб рухався</u> зі швидкістю 5 кілометрів на годину і <u>працював</u> на парі.

Упіймай помилку

- 1. У простому речення є одна граматична основа.
- 2. Граматична основа складається з підмета і присудка.
- 3. У складному реченні є дві граматичні основи.
- 4. Між частинами складного речення треба ставити розділовий знак.
- 5. Прості речення у складному з'єднуються тільки за допомогою сполучників.

Домашне завдання:

Опрацювати параграф 45; виконати вправу 360, підкреслити граматичні основи (письмово).

- Подані речення допишіть, щоб із кожного утворилося складне.
- 1. Люблю вранішні пташині голоси, але... . 2. Вранішнє сонце скидалося на клубочок ангорових ниток, які... . 3. Мені подобається сніжна зима, тому що... . 4. Я часто спостерігаю за відблисками світла на плесі озера, коли... . 5. Дощова вода корисна для рослин, адже... .